

මිහිරි දියෙන් මිහිරි මසුන්

අළුත් මාලු ඇත අතින්යේ සිටම අපේ ජනතාවගේ උද්ගන් ආහාරයක් විය. විශේෂයෙන් රට මැද ජීවත්වූ අපේ මුතුන් මිත්තන්, ඇලේ, දෙලේ, ගහේ නැතහොත් දැවේ මාලු ප්‍රතිභ ආහාරයක් ලෙස සැලකූහ. සලකති. එහෙත් කාලයේ වැලිතලාවට හසු වීම නිසා එද ඉබේ වැඩුන මිරිදිය මසුන් අද වැඩිවන ජනගහනයේ අවශ්‍යතා සැපිරීමට ප්‍රමාණවත් නොවේ-

මෙයට විසඳුමක් සේ අපේ රජය දැන් ක්‍රමානුකූලව මිරිදිය මසුන් නිෂ්පාදනය කිරීමේ දවැන්ත ව්‍යාපාරයක් අරඹා ඇත.

ඒ පිළිබඳව මේ ලිපිය ලියන ලේඛකයා, කැනේඩියානු ජාතික සුප්‍රකට විද්‍යා රචකයකි.

ශ්‍රී ලංකාවේ සම්ප්‍රදයික ප්‍රධාන ආහාරය වන ව්‍යාංජන සමඟ බතෙහි රස දැන් කෙමෙන් කෙළින් වෙනස් වෙයි. දැන් පෙරට වැඩියෙන් මාළු, එක් නියත ව්‍යාංජනයක් බවට පත්වී ඇති හෙයිනි.

මාළු වලින් ලැබෙන ප්‍රෝටීන් මිල වැදගත්කම ලාංකිකයෝ මැනවින් දනිති. එහෙත් ප්‍රශ්නය වී ඇත්තේ, එය මැඩියෙන්ම අවශ්‍ය - ග්‍රාමීය දුප්පත්-ජනතාවට නිතිපතා මාළු මිලදී ගැනීමට වත්කමක් නොමැති වීමය.

මුහුදු කරයේ සිට රට මැද පිහිටි ගම් වලට මාළු ගෙනෙන විට, බැසිප් තෙල් මිල, මාළු කල් තබා ගැනීමේදී හා බෙදා හැරීමේ ප්‍රශ්න නිසා දුප්පතුන්ට ඒවා මිලදී ගැනීමට නොහැකි කරමි මිල ඉහළ යයි.

විදේශීයන්හි ද අත්හදා බලා ඇති ආකාරයට මෙයට විසඳුම මිරිදිය මසුන් ඇති කිරීමයි. ඒත්

මිරිදිය මසුන් ඇතිකිරීමේ පුළුල් සම්ප්‍රදයක් ශ්‍රී ලංකාවේ නොවීය. ජෛනක් පැවති නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය ආකර්ශකම් එකක් වූ නිසා වැඩිවන ඉල්ලුම සපුරාලීමට සමත් නොවීය. මෙම පරතරය පිරවීම සඳහා එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩ සඳහාත් තහ ආහාර භාකෘතිකම් සංවිධානයේ ආධාරය ඇතිව ධීවර අම්ප්‍රාංශය, දිවයින මුළුල්ලේ සිටින ගොවීන් හා ධීවරයන් අතර මිරිදිය මසුන් ඇතිකිරීමේ දීප ව්‍යාප්ත වැඩ පිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කරයි.

මෙවරින් දැන් 16,000 ක් වූ වාර්ෂික මිරිදිය මසුන් නිෂ්පාදනය වසර තුනකදී 50,000 දක්වා තුන් ගුණයකින් වැඩි කිරීම මෙම වැඩ පිළිවෙලේ අරමුණ වෙයි. එහෙත් මොන් 2,16,000 ක් වන මුහුදු මාළු නිෂ්පාදනය තවමත් දිවයිනේ ප්‍රමුඛතාවය ලබාගෙන ඇත.

මෙම පරතරය පිරවීමේ අරමුණින් රජය වැඩි වල විද්‍යානුකූලව මසුන් ඇති කිරීමේ වැඩ සටහන්

හතරක් ක්‍රියාත්මක කර ඇත. මේ යටතේ ලිපුන් ඇති කරන්නන්ට විද්‍යාත්මක පුහුණුවක් ලබාදෙන, ලිපුන් බෝ කිරීමේ ව්‍යාපාරය අතිශයින් විධිමත් කානු ඇත. මෙම ව්‍යාපාරය තුළින් විශාල හා විධානී ප්‍රමාණයේ වැව්වල අස්ථිජන වැඩි කිරීමට අදහස් කර ඇත,

මිරිදිය ජලයෙහි මසුන් බෝ කිරීම සඳහා ජලාශයේ කොටසක් කොටුකට ලෑන් නිෂ්පාදනය කිරීමේ ක්‍රමය පිලිපීනය, තායිලන්තය, ඉන්දු නීසියාව, හොංකොං සහ සිංගප්පූරුව වැනි රටවල දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ භාවිතා කර ඇත. මේ ලෙස සම වයසේ සතුන් කොටුකට සෑදීම නිසා වැඩිලේ ලිපුන් නිසා කුඩා පැටවුන් නැතිවීමේ අන්තරාය නැතිවී යයි. මේ මගින් නිෂ්පාදනයෙන් 90% කින් උඩා අස්ථිජන නෙලා ගත හැකියි. එයට අමතරව ජලාශයකින් හෝ වැවකින් ගලා යන වතුරකට ද වඩා අඩුවියදමකින් ලිපුන් ඇලා ගත හැකිය. එමෙන්ම මෙහිදී ක්‍රමයක් තුළින් නොනවත්වාම නිෂ්පාදනය වන නිසා නිෂ්පාදන සැපයුම හා ආදායම බාධාවක් නැතිව ලැබේ.

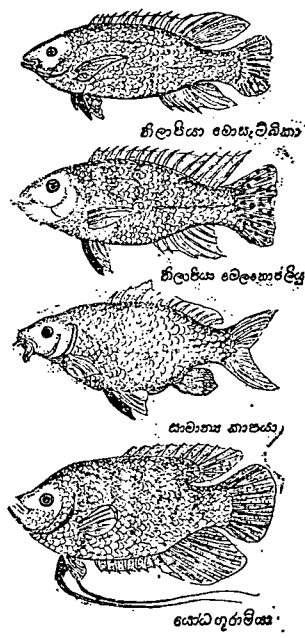
උතුරෙහි පාවෙන රාමුකට අමුණන ලද නයිලෝන් දල් මගින් වැව හෝ ජලය බෙද වෙන් කිරීම තුළින් කුඩා මසුන් ආරක්ෂා සහිතව රඳවා ගත හැකිය. මසුන් මෝරන විට ස්වයංක්‍රීය නෙලා ගත හැකියා මෙම ක්‍රමය කිලාපියා, කාප්පයා වැනි ලිපුන් උභය භෞතවක් සඳහා සුදුසුය. කාප්පයන් නිෂ්පාදනය කිරීමේ ඇති ප්‍රශ්න නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය සඳහා කිලාපියා තෝරාගෙන ඇත.

— මාර්ක් රොජර්ස් විසින් —

කිලාපියා ප්‍රධාන වශයෙන් පැලෑටි ආශ්‍රිත ආහාරයට ගනී. ඔවුන් උණුසුම් කාල භූමියක් හා විවිධ අප ද්‍රව්‍යයන් ඇති ශ්‍රී ලංකාවේ ජලාශයන්ට අතිශයින් සුදුසුය. එමෙන්ම ඔවුන් ඉතා අඩු උපදේශන නිෂ්පාදනය කළ හැකි නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ දුප්පත් ජනතාවට ලබා ගත හැකි මිලකට අලෙවි කළ හැකිය.

වැව අශ්‍රිතව ජීවත් වන ගොවීන් මිරිදිය ලිපුන් නිෂ්පාදනයෙහි ලා උනන්දු කර විමට කෘෂිකම් අමාත්‍යාංශය වැඩි පිළිවෙලක් ඉදිරිපත් කා ඇත. රට මැද ජීවත් වී ජන කාලයක් මුහුදෙහි ලිපුන් අල්ලන සංචාරක ධීවරයන්ට මෙම කම්පන්තයෙන් ලබාගත් උපදේශන පෙනුනහොත් මෙම ක්‍රමය දෙසට නැඹුරු වනු ඇත.

මැනදි බෝකල මිරිදිය මසුන්

මෙම ක්‍රියාදාමය ඇත්ත වශයෙන්ම සංකීර්ණය. වෙනත් ආසියානු රටවලට හැලපෙන දේ ශ්‍රී ලංකාවට අවශ්‍යයෙන්ම ගැලපෙන්නේ නැත. එනිසා ශ්‍රී ලංකාවේ තනිවම අනුරූප වන ආකාරයට කැණී හැදෑරීමේ මුල් පියවර දීම අමාත්‍යාංශය විසින් ආරම්භ කොට ඇත.

එහි දෙවෙනි පියවර ප්‍රායෝගික තම ප්‍රශ්න අධ්‍යයනය කිරීම තාක්ෂණික සවිවිධනයේ පළමු අන්තර් බැලීම 1980 ඇප්‍රිල් මාසයේදී ආරම්භ කොට ඇත. මේ හෝ ප්‍රශ්න අන්තර්ගතව එහෙයින් ප්‍රතිඵල සලසාදනු ලබන නිගමනය කළ නොහැකිය. මත නිෂ්පාදන ඒකක 12 බැගින් ප්‍රදේශ 4 ක ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. උඩවලට, පොලොන්නරුව, මුරුගමුව සහ කුරුමුව, මහ කන්තේ ඇතිවන සුළං නිසා දල් රාමු කැඩී බිඳී යාමෙන් ලිපුන් පැන යන බව සොයා ගෙන ඇත. මේ හැරුණු විට බෙදාහැරීමේ ප්‍රශ්නද මෙම කම්පන්තයට බාධාවක් වී තිබේ.

පළමු අන්තර් බැලීම හි ඇති වැරදි පර්යේෂකයන් තේරුම් ගෙන උද්‍යෝගයක් ලෙස පිලිපීනයේ භාවිත කළ රාමු වෙනුවට උණබිමට රාමු යොදා

ගන්නා ලදී. කලින් භාවිතා කළ ජනප්‍රිය උපකරණයන් ජලයෙහි පාවීමට භාවිතා කරන ලද අංග නිසා දුර්වල වන බව පෙනී යන හෙයින් ඒ දේනුවට උණ බම්බු භාවිතා කරන ලදී. මේ සඳහා යොදවා ගන්නා ලද ඉතාම මිළ අඩු දුර්වල වන්නේ සන මි.ර් 27 වර්ග යයි. එහි මෙවලමකට භාවිතා වන්නේ රු. 50/-කි.

පර්යේෂකයින් කරන ලද ජීව විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ වලින් පෙනී ගිය කරුණක් නම් නිලාවියා වර්ගයේ වර්ධක ප්‍රමාණවත් නොවන බවයි. ඒ අනුව සාමාන්‍ය ආහාර වලින් පමණක් මසුන්ට ප්‍රමාණවත් වැඩිම ක් නොලැබෙන බව හෙලි වී ඇත.

පර්යේෂණ වලින් පෙනී ගිය නවත් කරුණක් නම් අතරේක ආහාර වර්ග ලබා ගැනීමේදී ආහාර සඳහා සම්පූර්ණ නිෂ්පාදන පිරිවැයෙන් 60% ක් වැය වන බවයි. එනිසා වඩා ලාභදායක තේරේක ආහාර වර්ග සපයා ගැනීමට බව පෙනී ගොස් ඇත. මෙහි අරමුණ වන්නේ අඩුමිලකට විකිණීමට හැකියාව ලබා දීමයි. 1982 ජූලි මාසයේදී ඇරඹුණු දෙදැනි අත්හදා බැලීමේදී සන

මීරාක සිටින මසුන් සංඛ්‍යාව (පෙර ප්‍රමාණයට වඩා 50 - 75 දක්වා වැඩිකර 200-450 ප්‍රමාණයට වැඩි කරන ලදී. මේ සියලු මසුන්ට නිසා අතිරේක ආහාරද අනෙක් මසුන්ට දෙශීය අඩුමිලට ඇති ආහාරද සපයන ලදී. දේශීය අඩු දුර්වල වලින් නිපදවන නම ආහාර මි. ග්‍රෑ. රු. 2.20 ක් පවණ විය. මේ අනුව දිවයිනේ විවිධ දේශගුණික තත්වයන්ට ගැලපෙන ලෙස ආහාර සකස් කිරීම සඳහා නව අත්හදා බැලීම් කරගෙන යනු ලදී.

මෙම නව කම්බාත්තය ප්‍රගතිය කරා ගත ලකුණු දක්නට ලැබේ. මෙම අත්හදා බැලීම දුටු ධීවරයන් මෙම කම්බාත්තය ගැන විශ්වාස පවත්වති. මෙම විශ්වාස පරිදි එකී තාක්ෂණය පොදු ජනතාව වෙත ගෙන යාමේ අරමුණ සපිරෙන බව පෙනේ. ව්‍යාප්ති සේවකයන් පුහුණුකර ඇති අතර අමාත්‍යාංශය මගින් මෑත කදී ගොවීන් සඳහා සම්මන්ත්‍රණ පවත්වනු ලැබේ. ශ්‍රී ලාංකිකයන් වැඩි වැඩියෙන් සිය ආහාරයට මසුන් එක් කිරීමට කැමැත්තක් දක්වති. ධීව යන්හා ගොවීන් ඒවා සැපයීමට සුලු පුලා සිටිති. අඩුවකට ඇත්තේ මසුන් නිෂ්පාදනය ගැන පර්යේෂණ වලින් එම කඳු යුතු වලට ඔවුන්ගේ මග පෙන්වීම ලැබුණු විට එයද සාර්ථක වනු ඇත.

වැවක මිරිදිය මසුන් අල්ලන ධීවරයන්: උණබම්බු ව්‍යුහය පසුබිමෙන් පෙනේ.